

The Royal Women's Hospital Women's Health Information

Liječenje endometrioze laparoskopijom

Ožujak 2004

Zašto laparoskopija?

Vaš liječnik sumnja da možete imati endometriozu te vam je ponudio mogućnost liječenja laparoskopijom.

Ukoliko želite znati nešto više o endometriozu i mogućnostima njenog liječenja, potražite informativne brošure "Endometriozu – Informacije za žene" i "Liječenje endometrioze".

Prednost laparoskopije je ta što se njome vasa dijagnoza može potkrijepiti i istovremeno izvršiti liječenje. Također je prednost laparoskopije što omogućuje pronaći točno mjesto gdje se endometriozu nalazi i odrediti u kom je stadiju razvitka, te isključiti mogućnost nekog drugog medicinskog problema koji može biti uzročnik vaših simptoma.

Što je laparoskopija?

To je operacija tijekom koje se maleni teleskop umeće kroz mali urez na pupku čime se omogućuje pregled trbušne šupljine i zdjelice. Potrebno je napraviti više malih ureza jer to omogućuje upotrebu drugih instrumenata kojima se izvodi operacija. Urezi se kasnije zatvaraju jednim šavom ili trakom.

Kako se koristi?

Ukoliko je moguće pronaći endometriozu za vrijeme laparoskopije, uzorak tkiva će se uzeti za biopsiju. Ovim će se potkrijepiti dijagnoza.

Liječenje će se sprovesti u zavisnosti od toga gdje je endometriozu pronađena i u kojoj mjeri je zastupljena.

Mjesta zahvaćena endometriozom u području zdjelice mogu se odstraniti kirurški ili spaljivanjem (dijatermijom ili laserom). Ukoliko se pronađe endometriozu u jajnicima, tad je potrebno otkloniti cistu (endometriomu).

Nekada endometriozu može zahvatiti i druge organe kao debelo crijevo ili ureter (mokraćna cijev koja vodi od bubrega ka mokraćnom mjehuru). U ovom slučaju, vjerojatno će vam kasnije biti potreban dodatni kirurški zahvat. Buduće operacije će zahtijevati i druge specijalizirane kirurge.

Što je bolje – laser ili dijatermija?

Laser i dijatermija su sredstva kojima se liječnik koristi da zagrije tkivo. Oboje se može koristiti za spaljivanje endometrioze (ablation) ili njeno odstranjivanje. I jedan i drugi postupak nose koristi i nepogodnosti. Vaš ginekolog će izabrati metod u kojemu ima najviše iskustva i kojeg smatra prigodnim.

Spaljivanje ili odstranjivanje?

Trenutačno radimo na istraživanju u Royal Women's Hospital da bismo mogli pronaći koji postupak ima najviše efekta. Čini se da je u nekim slučajevima ipak bolje odstraniti endometriozu.

U čemu je rizik?

Rizik je propratni dio svakog kirurškog zahvata. U slučaju laparoskopije, problemi se rijetko javljaju ali mogu biti ozbiljni.

Oni uključuju:

- infekciju mokraćnog mjehura, maternice ili posjekotine trbuha
- moguću ozljedu organa ili krvarenje (jedna osoba u petsto)
- smrt (jedna osoba u dvadeset tisuća)

Specifičan rizik usljed liječenja endometrioze laparoskopijom uključuje:

- ozljedu debelog crijeva
- ozljedu mokraćnog mjehura ili uretera

Ove komplikacije mogu zahtijevati trenutačni tretman. Mogu biti značajne i mogu kasnije zahtijevati ozbiljnu kiruršku intervenciju.

Rizik također može uključiti:

- nastavak istih problema
- formiranje ožiljka

U nekih slučajeva neće biti moguće otkloniti svo tkivo zahvaćeno endometriozom ili se endometriozu može ponovno vratiti kasnije.

Prije no što pristupite kirurškoj intervenciji vaš liječnik će prodiskutirati s vama sve moguće rizike, tako da kad date svoj pristanak za operaciju znat ćete u cjelini koji rizik je prati.

Ne ustručavajte se da pitate

Priprema crijeva

Priprema crijeva može kirurgu za vrijeme operacije omogućiti bolji uvid u stanje zdjelice (i učiniti operaciju lakšom). Jedna od tri tisuće žena će zadobiti povredu debelog crijeva tijekom ovog postupka. Ranija priprema crijeva će omogućiti bezbjedniji i jednostavniji oporavak crijeva.

Može li se svaka vrsta endometrioze u cjelini otkloniti ovim postupkom?

Ne! Osobito kad je u pitanju ozbiljniji vid endometrioze ili kad se nalazi na pojedinim mjestima (npr. u blizini debelog crijeva ili mokraćnog kanala), vjerojatno će trebati još jedna operacija. Laparoskopija može pomoći doktorima da doznaju više o vašem stanju te da mogu bolje planirati buduće kirurške zahvate.

Ukoliko vam je potrebna daljnja operacija, vjerojatnije je da će to biti otvoreni kirurški zahvat nego laparoskopija.

Kad endometrioza zahvati debelo crijevo

Ukoliko nemate simptome na debelom crijevu, možda vam tretman neće trebati. Ukoliko su simptomi na debelom crijevu izraženi, možda će se morati odstraniti dio debelog crijeva. Ovo se nekad može izvesti putem laparoskopije, ali je vjerojatnije da će biti potreban otvoreni kirurški zahvat. U ovom slučaju trebat ćete pomoć kirurga specijaliziranog za operacije debelog crijeva.

Poboljšavanje stanja

U većem broju slučajeva stanje će se poboljšati, uglavnom gledajući dugoročno. U nekih slučajeva, gdje simptomi nisu bili uzrokovani endometriozom, ili gdje je nije bilo moguće u cjelini otkloniti, simptomi se mogu djelomično ublažiti. Međutim, nekad nema nikakvog poboljšanja.

Poboljšanje plodnosti

U žena koje boluju od blage endometrioze, i koje su pokušale zatrudnjeti, vjerojatno će se poboljšati plodnost u razdoblju poslije operacije. U onih žena koje nisu pokušavale zatrudnjeti prije operacije, nepoznat je utjecaj operacije na njihovu plodnost.

Hoće li me ova operacija izliječiti od endometrioze zauvijek?

Znanstvena proučavanja pokazuju da se u razdoblju od pet godina, u oko 70% žena nisu pojavili ponovni znakovi endometrioze.

Gdje mogu dobiti više informacija

Informacioni centar za zdravstvenu zaštitu žena (RWH)

(03) 8345 3045

1800 442 007 (free call) Email: whic@thewomens.org.au

<http://www.thewomens.org.au>

Društvo za borbu protiv endometrioze u Viktoriji

Endometriosis Association of Victoria

567 Waterdale Road

Heidelberg West

Victoria 3081

Australia

(03) 9457 2933

<http://www.endometriosis.org.au/>

Ginekološka klinika pri Royal Women's Hospital

Klinika je locirana u ambulantom odjelu bolnice (Royal Women's Hospital) u prizemlju zgrade

Telefon (03) 8345 2000

Drugi informativne stranice RWH koji vam mogu koristiti

RWH ima veliki broj informativnih stranica na različitim jezicima na Internetu. Ukoliko želite pronaci više informacija, potražite našu web – stranicu o zdravstvenoj zaštiti. Adresa je <http://www.thewomens.org.au>

Također u bolnici možete dobiti tiskane brosure. Zatražite sljedeće naslove:

- *Endometriosis – information for women*
- *Endometrioza- informacije za žene*
- *Treating Endometriosis*
- *Liječenje endometrioze*